Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Sessio tricesimaprima

urn:nbn:de:bsz:31-313501

Visual Library

dño Benedicto ſic in ſua obediẽtia nũcupato editã: que incipit Ad futurã rei memoriã in dierũ ſucceſſu creſcente malicia ſic videmus mũdũ ꝛc. Et fuit Datũ Marſſilie apud ſanctũ Victorẽ xiiij. kal. Junij. põtificatꝰ nr̃i anno. xiij. declarat nullatenꝰ cõprehẽdere caſũ regie ordinatiõis ꝑdicte ꝯſequẽter reges ipos dictã ordinationẽ ꝯdendo: ꝓmulgando: obſeruãdo: vel obſeruari faciendo: etiã alios obſeruatores eiuſdẽ ꝯtra dictam cõſtitutiõez in aliq̃ nõ veniſſe. ipamq; ſibi et iniq̃tum regie ordinationi ꝑfate in caſu ꝑmiſſo facte et ꝓmulgate: aut obſeruatoribꝫ eiꝰ quomodolibet obuiaret tãq̃ impeditiuã in hac ꝑte vnionis eccl'ie inueterati q; ſciſmatis nutritiuam omniaq; inde ſecuta decernit: ꝛ ꝓnũciat: nullius fuiſſe aut eſſe roboris efficacie vel momenti. Poſt predicta dictus reuerendiſſimꝰ dominus cardinalis vicecancellarius noĩe totius ſynodi reſpondit: placet.

Seſſio triceſimaprima.

d Je mercurii vltia ſupra dicti menſis Marcij in eccl'ia maiori Cõſtantieñ. fuit ſeſſio generalis celebrata: et in eadẽ ſeſſione fuit dictuz officiũ miſſe de ſpũſancto ꝑ reuerẽdiſſimũ patrẽ dñm Martinũ epm Aprutineñ. reuerẽdiſſimꝰ xpo pr̃ dñs Johes eps Hoſtieñ. ſancte romane eccl'ie cardinalis hmõi ſeſſioni ꝑſidebat. letanijs aũt ꝛ alijs orationibꝫ ꝯſuetis expletis ꝑ ipm dñm ꝑſidentẽ more ſolito põtificalibꝫ indutũ: legebant ꝑ dñm Anthoniũ epm Concordieñ. et petrũ de Polonia ſucceſſiue ea q̃ ſequũtur.

Monitoriũ ꝯtra comitẽ virtutum.

Sacroſancta generalis ſynodus Conſtantieñ. in ſpũſancto legitime cõgregata vniuerſalẽ eccleſiam repreſentãs vniuerſis chriſtifidelibꝫ ſalutẽ ꝛ omnipotentis dei bñdictõez. Dudũ cum ad audientiã noſtram ꝑuenerit fama publica referente: q nobilis vir Philippus comes virtutuz nõnulliq; alij in hac ꝑte cõmiſſarij ꝛ officiales ſuiipſius de mandato ꝛ aſſenſu: ac ratum ꝛ gratũ habẽdo cõtra venerabilẽ fratrez

Seſſio XXXI

Albertū epm Aſteñ. patrē ꝛ paſtorē aīaꝝ ſuaꝝ: cui obediētiā ꝛ re
uerētiā deuotas facere tenebāť: et q̄ vna nobiſcū in h̄ ſacroſācto
ꝯcilio generali onera humiliter ſupportauit: ac de ſpeciali licētia
nr̄a ad ſuā ſe trāſtulit Aſteñ. eccl'iam: nulla ſūpta occaſioñ. iuſta
temerarie ꝛ iniuſte i dictū dñm epm vi armata auſu ſacrilego ma
nus inijciētes violētas eūdez ignominioſe ad caſtrū qd̄ Uet⁹ dr
dicte ciuitatꝫ Aſteñ. ꝑduxerūt. ibiq̄ꝫ carceribus mācipar ūt ꝛ deti
nuerūt ꝑut detinēt etiā incarceratū de pñti ſacrilegiū ꝛ excōicati-
onē: aliaſq̄ꝫ cēſuras eccl'iaſticas ꝛ penas iuris ꝛ ꝯſtitutiōis ꝓuin-
cie Mediolaneñ. eccl'ie: cui⁹ dicta Aſteñ. eccl'ia ſuffraganea exi-
ſtit circa h̄ editas ꝛ ꝑlatas: ꝛ in ꝑtib⁹ ꝑ ordinarios declaratas dā
nabiliter incurrēdo. Nos de tātis tāq̄ꝫ grauib⁹ exceſſib⁹ vt ſupra
ferť nob̄ relatis: q̄ inter cetera ad vniuerſalis eccl'ie reformatiōem
ſum⁹ h̄ ꝯgregati ad q̄s ſuꝑ q̄buſdā queſtionib⁹ ſi quas intentare
volebat ꝯtra epm prefatum habere poterat recurſum non īmeri-
to dolentes: volentes ſuꝑ his inquirere veritatem ipſo comite vt
dicebatur ꝓcurante per ſuos venerabilibus fratribus Papieñ.
ꝛ Nouarieñ. epiſcopis dari conceſſimus in mandatis vt ſuꝑ ob
iectis ꝑ ipm comitem aduerſus ipm epm diligenter inquirerent
veritatem: et vocatis prefato Philippo comite et qui forent euo
candi de premiſſis omnib⁹ ꝛ ſingulis ac eorum circūſtantijs vni
uerſis ſimplicit̄ ꝛ de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij ſe diligē
tius informarent. Et ſi dictū epm in aliquo culpabilē reperirent
ipm ſub fida cuſtodia retinerēt ac retineri facerent donec aliud a
nobis ſeu romañ. futuro pontifice haberēt i mandatis. necnō in
formationē hmōi i ſcriptis fideliter redactā ſub eoꝝ clauſis ſigil-
lis ad nr̄az p̄ſentiā trāſmitterēt vt inde ſuꝑ hoc ꝯſultius agere va
lerem⁹. Si v̄o ꝑ informatiōez eandē dictū epm minime culpabi
lem reperirēt ipm facerēt plena libertate gaudere. Cui⁹ q̄dē ꝯceſ
ſionis mādati tenorē hic haberi volum⁹ ꝓ ſufficiēter expſſo. Ue
rū poſtmodū nōnulloꝝ fide dignoꝝ relatioñ. ꝑcepim⁹ ꝙ lr̄e nr̄e
ſuꝑ hmōi cōceſſionis mādato execute nō fuerūt. dictiq̄ꝫ epi ꝓpte
rea ſuꝑ premiſſis ꝓcedere minime voluerūt. Nos igiť ſuper pre-
miſſis ſūmaria informatioñ. auctoritate nr̄a facta attendentes ꝙ
ſubditi in eoꝝ p̄latos ꝛ laici in clericos nullā habēt iuriſdictionē
ꝛ ꝑtātez: ꝛ ꝙ p̄miſſa i libertatꝫ eccl'iaſtice et paſtoralis dignitatis

vilipendiū nō modicū ⁊ ſcādalum plurimoꝝ redūdare dinoſcūt
nolētes hmōi offenſā ſicut nec debemꝰ ſub diſſimulatiõ. trāſire
⁊ lʒ ꝯtra ꝑdictos comitē eiuſqȝ cōmiſſarios ⁊ officiales in ꝑmiſ-
ſis poſſemꝰ iuris ſeueritatē exercere tñ ad eos magis ꝯuincēdos
mitius agere volentes cōmittimꝰ infraſcriptis fratribus nr̄is vl'
eoruʒ alteri ꝙ ſi ꝑ ſūmariam informationē ꝙ ad ipm comitē eiuſ
qȝ cōmiſſarios ⁊ officiales tutus non pateat acceſſus conſtiterit:
ne ꝓpterea tanti tāqȝ graues exceſſus noſtris cōniuentibꝫ oculis
remaneant impuniti per hoc ꝑſens publicum edictum legenduʒ
et publicandū in valuis maioris Papieñ. ⁊ Nouarieñ. ⁊ Aſteñ.
eccleſiaꝝ cathedraliuʒ affigendū: dictum Philippū comitē eiuſ
qȝ cōmiſſarios officiales ⁊ quoſcunqȝ alios q̇ culpabiles fuerint ī
ꝑmiſſis in eos ⁊ eorum quēlibet ſub excōmunicationis ⁊ interdi
cti et in eiſdem eccleſiis ciuitate Aſteñ. ac terris locis dicte ciuita
ti ⁊ eidē comiti ſubiectꝭ quocūqȝ titulo penis quas ferimꝰ ī his
ſcriptis ſi monitioni hmōi nō paruerint cū effectu ꝓmo ſcđo ter-
tio requiratis ⁊ moneatis. quē ⁊ quos tenor ꝑſentiū reqrimus ⁊
monemꝰ quatenꝰ infra. xii. dies poſt lectiōeʒ publicatiōeʒ ⁊ affixi
onem ꝑſentiū vt ſupra faciēdas īmediate ſequētes quorū. xii. die
dies ꝓ tertio ⁊ ꝑemptorio termino ac canonica monitiõ. predi
cta: Philippo comiti eiuſqȝ cōmiſſariis ⁊ officialibus hmōi ꝑfi-
gimus ⁊ aſſignauimꝰ ꝑfatū epm abſqȝ quolibet cōtradictionis
obſtaculo infra tres menſes a die relaxatiōis ipſius coram nobis
ꝑſonaliter acceſſurū ⁊ ibidē iuri ꝑiturū libertati ſue priſtine reſti-
tuat: cum familia vniuerſiſqȝ bonis ſuis abſqȝ diminutiōe aliq̄
realiter ⁊ cū effectu offerentes dicto comiti ⁊ cuilibet poſcēti bo-
num ⁊ breue iuſticie cōplementū de ꝑſona ꝑfati ep̄i miniſtrare. ꝙ
ſi forſan hmōi nr̄e monitioni ⁊ requiſitioni in dicto termīo pare
re ꝯtempſerit ne ꝓpter viaꝝ diſcrimina dicti epi Aſteñ. differatꝛ li
bertas: ⁊ vt parcatꝛ laboribꝫ ⁊ expenſis ꝑfatis venerabilibꝫ fratri
bus Papieñ. ⁊ Nouarieñ. epis ſtantibꝫ ꝓpe dictā ciuitatē Aſteñ.
ad duas dietas ſm̄ ꝯſuetudinē patrie cōmittimꝰ ⁊ mandamꝰ q̄te
nus ſimul aut ipoꝝ alter q̇ ꝓmo fuerit requiſitus poſt eiuſdē ter-
mini lapſū auctoritate nr̄a eādē ciuitatē Aſteñ. ⁊ terras dominia
⁊ loca ad dictā ciuitatē ſpectātia ⁊ ꝑtinētia īterdicti ſentētias īcur
riſſe: dictūqȝ comitē eiuſqȝ cōmiſſarios officiales ⁊ ipſius ꝑſonaʒ

excōicationis ſniam eadē auctoritate incidiſſe declarēt. Eccleſiā
vero ac etiā ciuitatē et cōmunitatē:ac terras dominia et loca p̄di-
ctas et p̄dicta eccleſiaſtico ſubiacere interdicto iuxta conſtitutio-
nem Viennen̄.concilij q̄ incipit.Si quis ſuadente.vocatis euo-
candis in eorūq̄z Papien̄.et Nouarien̄.et alijs q̇buſcunq̄z eccle-
ſijs tam cathedralibꝰ q̄z collegiatis vniuerſis infra miſſarū ſolen
nia alijs eccleſijs populo ibidē ad diuīa audiēdū cōgregato:pu-
blice ꝑ ſe vel alios denuncient et euitent:et ab alijs ita denunciari
et euitari faciāt ⁊ ꝑmittāt tādiu donec a nobis vel futuro romano
pontifice aliud deſuꝑ habuerint in mandatꝭ.Et ſi qđ abſit predi-
ctas penas interdicti et excōicationis dictus Philippꝰ comes ac
cōmiſſarij et officiales p̄dicti animis ſuſtinuerint induratꝭ ad oēs
alias penas ſpūales et tēporales auctoritate p̄ntium ꝓcedere va
leant quibuſcūq̄z alijs penis eis a iure vel ab homine occaſione p̄
dicta ibidem illatis ⁊ inferendis in ſuo robore ꝑmanſuris, nec ab
aliquo abſolutionis beneficiū niſi a futuro Roman̄.pontifice vel
a nobis p̄terq̄z in mortis articulo valeant obtinere.Volentes ni-
hilominus et hac ſacra ſynodali auctoritate decernētes q̄ hmōi
noſtre lr̄e mō et forma p̄miſſis execute dictos ſic requiſitos ⁊ mo-
nitos:et quēlibet eoꝝ arceant taliter et aſtringāt ac ꝑinde valeant
plenāq̄z obtineant roboris firmitatē.ac ſi eiſdē ⁊ eoꝝ cuilibet in ꝓ
pria ꝑſona lecte ⁊ inſinuate fuerint ac p̄ncipaliter publicate:non
obſtantibꝰ q̄ eidē Philippo comiti vel q̇buſuis alijs cōiter vel di
uiſim a ſede ap̄lica indultū exiſtat q̄ interdici ſuſpendi vel excōi-
cari nō poſſint ꝑ lr̄as ap̄licas nō faciētes plenā et exp̄ſſam:ac de
verbo ad verbū de indulto hmōi mentionē.ꝯtradictores cenſura
ſimili appellatiōe poſtpoſita cōpeſcēdo.nō obſtantibꝰ etiā cōſtitu
tionibꝰ ſeu alijs editis in ꝯtrariuꝫ q̇buſcūq̄z.Datū Cōſtan̄.ij.kal.
Aprilis.Anno a natiuitate dn̄i.M.cccc.xvij.Inditione decima
ap̄lica ſede vacante

Decretū ſuꝑ reintegratiōe eccleſie Baronen̄.

Sacroſancta generalis Cōſtan̄.ſynodꝰ ⁊c̄.atten
dens ad reformationē ⁊ reintegra-
tionē vniuerſal.ac etiā oīm cathedraliū eccl̄iaꝝ q̄ ſciſmate p̄nti du
rante habebant vel habent ep̄os diuerſarū obedientiarū ꝑ quos
ipſe cathedrales eccleſie monſtruoſe in capite et ī membris.vide

bant̄ ⁊ vident̄ gubernari ſtatuit ⁊ ordinat ꝙ eccleſia Baroneñ. q̄
etiam duos ſimul per plures annos habuit epiſcopos. Et inter
alios bone memorie Petrum qui fuit de obedientia Balthaſarꝫ
tunc Johis pape.xxiij.in ſua obedientia nuncupati nouiter de-
functū: ⁊ ſuperſtitem venerabilem fratrē Guillermū hic p̄ſentem
qui fuit creatus ꝑ Petrū de luna.Benedictū.xiij.in eius obedīē
tia nūcupatū.deinceps ꝑ eūdē Guilhelmū epm̄ regat̄ ac ver⁹ ep̄s
ipſius eccl'ie necnō ep̄atus Baroneñ.vnicus cenſeat̄ ⁊ illi clerus
⁊ ꝑpl'us ciuitatis ⁊ dioc.Baroneñ.in omībꝫ ꝯſuetis licitis ⁊ ho-
neſtis vt eoꝝ vero ep̄o ⁊ paſtori obediāt: ⁊ ipſe eos benigne vice-
uerſa ꝑtractet:ꝓut ad eius pontificale officiū ꝑtinet de ꝯſuetudi-
ne vl' de iure.Inhibentes nihilominus venerabili capl'o ipſi⁹ ec
cleſie ne ad electionē alicui⁹ loco ipſius defuncti ep̄i ꝓcedant.Sꝫ
in illa ſupſedeāt.ꝓut etiā iuxta q̄dā capl'a dudū ꝑ oratores nr̄os
ex vna ⁊ q̄ſdā alios tūc de p̄dicta obedīētia p̄fati Petri exiſtentis
in regno Aragonie fuit ꝯcluſum: ⁊ q̄ quidē capl'a ꝑ nos ſolēniter
approbata fuerūt.Necnō etiā venerabilis frat̄ archiep̄us Auxitañ.
cui p̄dicta eccl'ia metropolitañ.iure ſubeſt ad ꝯfirmatiōꝫ alicui⁹
electiōis forſitan facte vl' fiende aut ad ꝓuiſionē alicui⁹ in ep̄m ec
cleſie p̄dicte nō ꝓcedat.Et q2 etiā p̄dict⁹ Petrus ſeu Clemēs.vij
etiā i eadē obedīētia noīat⁹ ei⁹ p̄deceſſor q̄ttuor aliis de q̄ttuor ca
nonicatibꝫ ⁊ p̄bēdis eiuſdē eccl'ie: licꝫ in dicta eccl'ia ꝓ pte obedīē
tie dicti Balthaſaris nūerus canonicoꝝ ab antiq̄ inſtitutus cō-
pletus fuiſſꝫ.ꝓut etiā de pn̄ti ꝓuidit.Quibꝫ q̄dē dn̄o Guilhelmo
ep̄o ⁊ canonicis q̄ttuor aſſignauit ꝙ bona īmobilia necnō iura fru
ctus redditus ꝓuentus ⁊ emolimēta ad capitularē menſaꝫ dicte
eccl'ie ꝑtinētia i caſtelle ⁊ Nauarre regnis exn̄tia ⁊ illa etiā ad ius
⁊ ꝓprietatē ipſius mēſe reducimus: ita ꝙ ipi q̄ttuor canonici dein
ceps poſſint apud eandē eccl'iam ꝑſonal'r reſidere ac horis ꝯſue
tis ⁊ diuinis officiis ītereſſe ac ſtallū in choro ⁊ locū in capl'o cū
ipis aliis canonicis dictis hr̄i ac in oībꝫ fructibꝫ redditibꝫ ⁊c p̄di-
cte mēſe vt veri canonici ipi⁹ eccl'ie ꝑticipare: dicto canonicoꝝ nūe
ro nō obſtañ.Necnō nullus in locū alicui⁹ decedētis aut aliter cano
nicatus ⁊ p̄bēdas ſuas ipi⁹ eccl'ie quōlibꝫ p̄terq̄ ꝑ ſpontaneū ceſ
ſum dimittentiū ipi⁹ eccl'ie canonici apl'ica vl' ordinaria auctate
admittant̄ q̄uſq̄ ad dictū nūerū ſit deuentū.ac decernit dicta ſctā

ſynodus irritum et inane ſi ſecus ſuper his factum fuerit aut fie-
ret in futurum.

Seſſio triceſimaſecunda.

Anno et inditione quibuſ a ſupra. die vero Iouis ꝓma mẽſis aplis Cõſtañ. in ec-
cleſia maiori in loco ſeſſionis ſolito p̄latis exiſtentibꝫ in
pluuialibꝫ et cuꝫ mitris: fuit generalis huiꝰ ſctẽ ſynodi Conſtañ.
ſeſſio celebrata. ꝑ cuiꝰ introitu reuerendiſſimꝰ pr̄ dñs Iohẽs pa-
triarcha Antiocenꝰ miſſam de btã virgine celebrauit. Reueren-
diſſimꝰ xo pr̄ dñs ep̄s Hoſtieñ. ſctẽ romañ. eccleſie cardinalis et
vicecancellariꝰ indutꝰ pontificalibꝫ hm̄ōi ſeſſioni p̄ſedit. ac demũ
letanijs et orõnibꝫ ꝯſuetis cũ debita ſolennitate cõpletis. Inſtan-
tibꝫ ꝓmotoribꝫ cõcilij fuit accuſata cõtumacia Petri de luna per
dñm Ardecinũ aduocatũ et iuxta petitionẽ ipiꝰ dictus dñs ep̄us
Hoſtieñ. hm̄ōi ſeſſiõi p̄ſidẽs noĩe ꝯcilij deputauit reuerẽdiſſimos
p̄res dños Odonẽ de Columna. et Lucidũ de comitibꝫ diaconos
cardinales tũc in ordine cardinaliũ poſtremos reuerendoſqꝫ pa-
tres Feltreñ. et Merſeburgeñ. ep̄os quibꝫ dedit in mandatiſ vt ipi
vnacũ ꝓthonotarijs ⁊ notarijs atqꝫ ſcribis huiꝰ cãe cũ curſore ſe-
dis ap̄lice dictũ Petrũ de lũa ad valuas eccl'ie iuxta mores ãtiqs
vocarẽt ⁊ ipi ſynodo vocatiõꝫ referrẽt. Qui qdẽ dñi deputati vna
cũ Iacobo Rodini ⁊ Thoma polten ꝓthonotarijs ap̄lice ſedis ⁊
hm̄ōi cãe notarijs. ac Frãciſco de mediolano ap̄lice ſedis curſore
locũ ſeſſionis exeũtes acceſſerũt ad valuas eiuſdẽ eccl'ie. Et p̄fatꝰ
Frãciſcꝰ curſor ipm petrũ de luna alta voce vocauit ſub his ver-
bis. Eſt ne hic dñs petrꝰ de luna bñdictꝰ. xiij. in ſua obẽa nũcupa-
tus vel aliqs ꝓ eo q̇ cõpareat reſpõſurꝰ corã ſacro ꝯcilio in cauſa
ſciſmatiſ ⁊ hereſis ꝯ ipm mota. Cũqꝫ nec ipe nec aliqs ꝓ eo ꝯparu-
iſſet aut rñſum dediſſet. dicta vocatiõe trina vice facta ipiꝰ ſynodi
ꝓmotores. ⁊ vnacũ eis benedictꝰ de guidelotiſ de peruſio camere
ap̄lice clericꝰ noĩe huiꝰ ſctẽ ſynodi ſuꝑ hm̄ōi vocatiõe et nõ cõpa-
ritiõe ⁊ nõ rñſione petierũt inſtr̄m et inſtrumẽta. Quibꝫ ſic pactis
cardinalis de colũna vnus ex deputatis p̄miſſis cõmiſſionẽ eis
factã a dicto cõcilio adimpleuiſſe. dictũqꝫ Petrum de luna mõ p̄-
miſſo ꝑ curſorẽ trina vice vocaſſe: nec ipm petrũ vl' aliquẽ ꝓ eo ibi-
dẽ cõparuiſſe aut rñſum dediſſe dicte ſctẽ ſynodo retulit. ⁊ deinde